

KEMENESVIDÉK

KÖZSERDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KIS CZELL és VIDÉKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
7 fél évre . . . 4 „ | Egy év száma ára — „ 20 „

Felolós szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Czellőmők, „Sas“-szálloda, 5-ös számú szoba. — Ide inté-
zendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindenféle
küldemények.

Szerkesztővel értekezni ked. szerda és csütörtökön.

Közigazgatásunk és a husdrágaság.

Közigazgatási életünk sok kedvezőtlen jelensége mellett a legfőbb elemi cikk, a hus drágulása mindinkább aggasztóbb mó-

ára kilónként a marhahúst illetőleg 1 kor. 36 fillér, a sertés húsa 1 kor. 44 fillér és a borjúhús 2 kor. 20 fillér. Időszerűnek tartjuk hogy a táplálkozásnak egyik főfeltételével, a husméréssel, vagyis a mészáros iparral foglalkozzunk.

Arra, hogy a hus fogyasztása minő elsőrangú közszükségletet képez a nép táplálkozásában, sok szót vesztegetni nem kívánunk; tudja és éri ezt mindenki. Eleitani törvényeken alapuló axiómává lett, hogy minél szélesebb néprétegek képesek a húst ha nem is mindennapi, de legalább rendszeres és gyakori táplálékul megszerezni, annál szélesebb alapjai vannak a szociális nyugalomnak, jólétnek és munkaképességnek. Ennek folytán a közfogyasztó-nak hussal való ellátása már a közigazgatás szabályozó és ellenőrző hatáskörébe vágó dolog. A husmérésnek a közigazgatással összefüggő részével kívánunk foglalkozni azért, mert sajnosan tapasztaljuk, hogy a mészárosok jogai és kötelességeivel összefüggő ezen ügyről nemcsak a fogyasztó közönség, hanem de meg az illetékes hatóságok sincse-

nek kellőképpen tájékozva, mert másképp érthetetlen, hogy a folytonos husemelést még a marha árának leszállása mellett is némán oszondes rezignációval nézi. Városunkban a mészáros ipar gyakorlása tekintetében a panaszok a hus indokolatlan drágasága miatt napról-napra élesebbek. — A husár viszonyok a szomszédos városokkal szemben hasonlíthatatlanul magasabbak és majdnem negyedévenként folytonosan emelkednek, ami szinte érthető folytatása az eddig tört visszaéléseknek.

Mészárosaink a marha árának állítólagos folytonos emelkedésével védekeznek és napról-napra súlyosodó megélhetési viszonyokat vetik okul, ámde teledik, hogy a hus fogyasztása nem vehető alá a kereset és áralakulás szélsőségeig mehető kicsapongásainak. Husnak kell lenni a szegény számára is és még a szükségben is, mert ez a megélhetés, a nemzeti lét alapfeltétele; ha ezt a mészáros urak nem értik meg, kell, hogy az önkényes nyereségvágyból eredő áremeléseknek a közigazgatási hatóság vessen véget. Az 1884. évi XVII. tc. 53. §-a megadja erre a jogot, ekként rendelkezik:

„Azon esetben, ha a husmérés szabad gyakorlása mellett egyes községeknek marhahussal való ellátása állandóan biztosítható nem volna, jogában áll a másodfoku ipar-

hatóságnak ily községek kívánságára azokat illetőleg esetről-esetre a szerzett jogok épségben tartásával külön intézkedéseket tenni.“

tóság és a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után következő elvek alapján teendők: a) a marhahús mérés szabad gyakorlása megszűnik és ezen ipar számhoz költetik; b) a marhahúsdra időnként szabályoztatik, c) a marhahús mérés rendszeres kezelése az iparhatóság által ellenőrzetik. Az iparhatóságnak az a) és b) pontokra vonatkozó intézkedései az illető község bármely polgára által tellebezhetők.

Városunkban a husárak szabályozása most ugyancsak erősen jelentkező életszükség; aktualitásánál fogva ezzel kívánunk bővebben foglalkozni.

A husárak szabályozása tekintetében a volt földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak 1888. évi 62359 számú rendelete az irányadó. Eszerint hatósági ár-szabásnál érvényesítendő árakat próbavégátján kell megállapítani. A próbavégást az elsőfoku iparhatóság, vagyis járásokban a főszolgabíró elnöklete alatt egy állattenyésztő gazdákból és mészárosokból alakult bizottság ejti meg. Kiszámítja az átlagos marhaárakat és levonva ebből a bőr és más husként el nem adható részek árát, megállapítja, hogy a hus egy kilogrammjá-

TARCA.

Az élet.

Botorkálunk némán, sajtalanul,
Firi esendben járjuk ez ördögi vásárt.
Mindenki megy, fut, rohan a távolba
S nem halljuk meg a hit visszahívó szavát!
Vakon rohanunk a küzdelem lejtőjén,
Előjük félre, aki utunkba tör...
Nem várjuk a remény biztató sugarát
S hol lábunk megbotlik: az a sirtűdör.
A sátn-fajzatnak e szibvásárjában
Kihul szívünkben minden... és a szeretet
Ezent jelszót nem ismeri e kor... —
Ridegen, gőgösen járjuk e földi életet.
Gunyoljuk a vallás- és a világrendet;
Az a becstelenség orgiákat ül...
Ese életnek kínos küzdelmében
Megmélyezett lelkünk a fertőbe dől...

Hablólv.

Bum-bum.

A szép, meleg juniusi nap első sugarait küldözgette a kis szobába, melyben Ferike — Péteri Máttyás és felesége, Magda gyermeke — a halállal vívódott.

Ferike hét éves volt. Még három hét előtt rózsás volt az arca. Örvendezve, élénken ugrándozott!... De egy délután nehéz fejecskével, forró-izzó kacsókkal hozták haza az iskolából. Azóta itt fekdült ezen az ágyon és a mosolygás eltűnt halvány ajkáról. Merre szemekkel látszott valamit, nem tudni, mit? Itt a messze távolságba keresni.

— Talán odafőn kutat már valamit, gondolta megráskódva Magda.

— Akarsz valamit Ferike?

— Nem, nem akarok semmit.

— De ki kell őt vonni ebből a buskomor-

ságból, mondta az orvos. Ez a sok gondolkodás veszélyes. Fundálják ki, mivel vidíthatják fel gyermeküket.

S a derék emberek gondolkoztak, firkéztek. Tudták, mennyire mulattatja a kicsikét a paprikajancsi, és azért Péteri Máttyás vásárolt egy paprikajancsint ábrázoló babát. Ezt táncotatta a gyermek ágyán. „De Ferike nem nevetett.

— Akaraz egy pisztolyt, akaraz katonákat, akaraz léggömböt?

— Nem, válaszolt a fiúcska.

— De csak fogsz valamit kívánna magadnak, mond csak meg nekem, egyedül nekem, a mamádnak.

Ekkor a gyermek kinyújtotta kezét valami láthatatlan felé és mondta:

— Bum-bum-ot akarok.

Bum-bum! Szegény Magda lédten nézett a férjére és halkán autogta:

Sirolin

Ennél az érvényes és a testület megválasztott a köhögést, vésztőket, égési izmákat

Tüdőbetegségek, influenza, szarv-
kőhögés, skrofulozis, influenza
ellen szantalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékes utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svejc).

„Roche“

Kapható orvos jédelekre a gyógyszerárakban. — Árát ügyeskedni 4.— kérés.

milyen értékarányban áll a levágott marhasulyához. Ehhez az árhoz hozzászámítandók a mérszáros fogyasztási adóbeli és más üzleti költségei, (üzlethelyiség, segédszemélyzet, eszközök kopása) továbbá 8—12% üzleti haszon. így áll elő a hatósági husli-mitáció ára.

Az 1887. évi 14047 számú volt földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteri rendelet szerint a marhahusmérés rendes kezelésének ellenőrzésére a községi előljáróság is illetékes és azt gyakorolni első sorban hivatott.

Városunkban is tehát a kezdeményezési jog minden esetre a községi előljáróságot illeti; neki kell a közönség részéről felhangzó panaszokat a vármegye alispánja elé juttatni és az árszabályozás iránt előterjesztést tenni.

Feltártuk a panaszokat, megjelöltük a lehető intézkedések tartalmát és módját.

tól, hogy kötelességet ismerjék és teljesítsenek.

Csatoljunk vissza Dalmáciát.

— Irta: Dr. HAVASS DEZSŐ kir. tan. —

Igazán hatalmas és gazdaságilag független csak az az ország lehet, a melynek tengere van. A tengernek e nagy fontosságát az Árpád — és az Anjou-házból való, messzire tekintő nagy királyaink már századokkal ezelőtt felismerték. Ezért zent László és Kálmán, kik Dalmáciát elfoglalták, II. István, II. Géza, III. Béia, Róbert Károly, Nagy Lajos, mindig törekedtek hatalmukat megszilárdítani Dalmáciában, melynek virágzása összeesk Magyarország fenekorával.

Dalmáciát állandóan és végleg Kálmán királyunk csatolta a magyar szent koronához. Az ő lánglelkében fogant meg a nagyszerű eszme, hogy Dalmácia megszerzése által Magyarországot tengeri hatalommá emelje s így népének a világkereskedelemben utat nyisson.

A magyar uralom Dalmácia egyes részei fölött a XI. század végétől a XVI század elejéig tartott s Nagy Lajos alatt egész Dalmácia a Quarnerótól Durazzóig Magyarországhoz volt.

Hogy a magyar hatalom elhanyaglásával miként lazult meg s bomlott fel egy időre a kötelék, a mely Dalmáciát Magyarországhoz fűzte: arra e szűk keretű cikkben kiterjeszkedni nem akarok. Itt csak azt a tényt konstatalom, hogy Dalmácia jogilag ma is hozzánk tartozik s az 1868. XXX. törvénycikk 65. szakaszában Magyarország fogadást tesz, hogy a magyar szent korona jogán követelni fogja Dalmácia visszacsatolását.

Reméljük, hogy az önálló vámterület megvalósítását célzó törekvések Dalmácia visszacsatolásának kérdését is gyorsabb lépésekkel fogják előbbre vinni, mert hiszen az önálló vámterület felállításával egyidejűleg biztosítani kell

forgalmi és gazdasági szabadságunkat is, már pedig ez csak a régi magyar tengerpartnak — vagyis Dalmáciának — visszacsatolásával történhetik meg.

De az önálló vámterület kérdéséről tekintve is, nekünk kiváló gazdasági érdekünk, hogy a szomszéd Dalmáciával szorosabb érintkezésbe lépünk, mert bárhova is fog tartozni Dalmácia politikailag, gazdasági tekintetben reánk nézve mindig nagy jelentőséggel fog birni.

Dalmáciában a természeti kincseknek sokasága vár kiaknázásra. Egyebekről nem szólva: kőszén, aszfalt, cement, márvány, bor szinte kiaknázhat az értékesítésre s hozzá a tenger mellett, a mi a gyors termékeknek s az ipari cikkeknek széthordását annyira megkönnyíti. Ipari telepek létesítéséhez rengeteg vízierő s a tengeri kereskedelem és hajózás céljaira páratlan fekvésű pompás kikötőhelyek állnak rendelkezésre, melyeknek mindegyike egy-egy kapuja a Balkán félszigetnek s a nagysza-

básu világkereskedelmi politika kifejtésére szinte kínálkoznak. S ez mind parlagon heverjen, avagy átengedjük az osztráknak s az olaszoknak, a mikor Dalmácia nem csak jogilag tartozik hozzánk, de fekvésénél fogva valóságban tengerpartja a mögötte elterülő magyar birodalomnak?!

Kerausch Heimfelsen József osztrák író, tavaly Bécsben, Dalmáciáról tartott felolvasását a következő szavakkal fejezte be: „Uraim, ne feledjék el, hogy aki Dalmáciáért dolgozik, az Ausztriáért dolgozik!”

Hát az osztrák urak kissé későn ismerik fel Dalmácia jelentőségét. Több, mint száz éve, hogy Dalmáciát Ausztriához csatolták s ez alatt a hosszú idő alatt Dalmácia földrajzi fekvésének és természeti kincseinek kihasználása érdekében mi sem történt. Most itt az ideje, hogy a késlekedő osztrákok helyett mi foglaljuk el s fogjunk hozzá Dalmácia gazdasági meghódításához.

Ha Dalmáciában közzgazdaságilag tért foglalunk, az nekünk is, meg a Dalmátoknak is javára fog válni. A magyar dalmát történelem legényesebb emléke, a törvélysap a földrajzi fekvés egymásra utalnak bennünket s érdekeink közösek, már pedig az érdekek közössége a földkerekségen mindenütt a barátság legerősebb kapcsolata.

Igaz, hogy az osztrák politika folytonos izgatásával száz év óta mindent elkövetett, s mindent elkövet a jelen pillanatban is, hogy Dalmáciában ellenünk hangulatot teremtsen: de én biztosíthatom a magyar közönséget, hogy Dalmácia kiváló férfiai között már sokan vannak, a kik keresik a velünk való együttes munkálkodást.

Engedje a gondviselés, hogy a magyar közzgazdasági élet munkásai bővegesen kivehesék a maguk részét a magyardalmát barátság megteremtésében és megszilárdításában.

— Elveszítjük!

De az apa egyszerű munkás arcan csaknem boldog mosoly mutatkozott, mosolya egy elülteltnek, a kit a kiszabadulás egy reménye kecsgett.

— Bum-bum! Emlékezett, hogy Ferikével a cirkuszban volt. Hallotta a gyermek csengő kacagását, a mikor a bohóc, a ki fekete jelmezének hatan nagy, fénylő aranyhímzésű, illangt virselt; a porond házában bukó ceketet ve egy istállófiu babai közé tetette magát, a callar magasságig nemcsak a kopotat dobait, szemeiket a fejével ügyesen elfogott, s erőditi mutáivnyainak nem mindegyike után elihaltotta magát: „Bum-bum!”

Este Péter Matyas egy mozogtatható, csillogókka! elfedett bohócot hozott háza gy. rucakének. Négy munkanapbérébe került az a játékszer.

Egy pillanatig nézte a gyermek a játékszerét, mely a fehér kendőn csillogott, azután szompu- ruan mondta:

— Bum-bum! Bum-bum-ot akarom látni!

Oh, ha elvihette volna gyermekét a cirkuszba, hogy megismerje a bohócot, a ki Bum-bum-ot, mily szerezés lett volna!

Elment a cirkuszba és megkérdezte a bohóc lakcímét. Megmondta neki. Félénken igaztosságot remegve, mázostól fel egyik lépcsőtől a másikra, a művész lakáiig.

Matyas belépett és egy előkelő, fekete ruhába öltözött ur előtt állt zavartan és félszegen hebigte a Matyas a kérését és sirva nézett a bohóc arcába.

— Hol lakik? kérdezi Bum-bum.

— Nem messze innen, a Harang uca 25 számú házbán.

— Menjen háza! szólott a bohóc. Fia megfojja látni a Bum-bum-ot!

Felórával később kinyitott a beteg szobaajtaja és fekete jelmezében, az aranyhímzésű lepével a hatan, bohóc-alpka a tején, csakugy, mint a cirkuszban, megjelent Bum-bum, az igari Bum-bum, a munkagyermek Bum-bumja a Ferike Bum-bumja!

S tomboló élet dúl udvarán s szorog és sirva, boldogan és megmuculva a gyermek, tapsol és ujjong:

— Bum-bum! Itt van Bum-bum! Éljen Bum-bum! Jó este! Bum-bum!

És Bum-bum meghajlítva magát Ferike előtt, miként a cirkuszban és pompásan bukfecezik,

S mikor megjött az orvos, a kis Ferike ágya mellett egy bohócot talált, festett arccal, a kinek kezében csesze volt, melyben egy kanállal kevergetett és mondta:

— Tudod, ha Ferike nem iszik, Bum-bum nem jön el hozzá megint.

— És a gyermek ivott.

— Nem iszik?

— De igen... nagyon! Köszönöm Bum-bum!

— Doktor ur, fordult most a bohóc az orvoshoz, ne legyen féltékeny... de ug, látszik, hogy a bolondságaim épp egy gyógyítják a kis fiucakát, mint az ön orvosságnak.

Apa és anya sirtak. De örömkönyvek voltak.

S mikor a kis Ferike fellábbadt, a Harang uca 25 számú háza előtt megállt egy kocsi és a bő köpönyegbe burkolt bohóc szállt ki belőle, hogy magával vigye a kis hámulóját a cirkuszba.

HORNYOS ZSINDELY
ALAGCSÖVEK
 ISZAPOLT ANYAGBÓL
 BÉRMENTVE minden állomásra.
 Bővebbet: **GAYER GYULA** cegnel
Celldömölk.
 Első Szombathelyi Gőztéglagyár. . .

Eladó írógép.
 Eladó egy teljesen új, alig 2 hónapig használt, új rendszerű, amerikai gyártmányú . .
SMITH-PREMIER
 írógép, melynek ára 700 korona volt most készpénz fizetés mellett o o o
o o o 400 koronáért o o o
 világozást ad e lap szerkesztője. . .

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti **Halical Premier** s **The Champion** kerékpárokat dupla harang csanagygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon 12 és 15 koronás részekre adjuk és kerékpár alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárakhoz (külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csusok, csészéket) óriási forgalmunk következtében **30% árlaszállítással** = szállítunk vidékre és bárhová.
Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári árban 75 koronától feljebb adunk.
Láng Jakab és fia kerékpár és varrógép nagykereskedők, Ausztria Magyarország legnagyobb, legrégibb és legmegbízhatóbb kerékpárraktára, **BUDAPEST, József-körút 41. szám** Fióküzlet Baros-tér 4.
 Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel, olcsón csináljuk. — Használt gépeket becsereztünk.
 Dísz árjegyzékünk 1000 képpel ingyen és bérmentve.

A kinek megbízható
SZŐLOOLT VANYOKRA
 fallizta amerikaiaim

== Szőlővessző! ==
 A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb bort!
Oltani, permetezni nem kell.
 A szőlőszét kence a phyloxera-nak ellent áll!!!
 Leírást és árjegyzékot ingyen küldünk.
Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
 Nagymennyiségű sima és gyökeres **DELAWARE** vessző eladás.
SZIGYÁRTÓ és TAKÁTS
 szőlőtelep tulajdonosok.
 Telep: **Alsó-Szeged.**
 Központi iroda: **Felső-Szeged.**
 Somogy-megye.

Tüdőbajt,
 köhögést, elnyálkásodást, erős meghűlést gyógyít
Halápi-féle
Hársta-szörp
 I egy üveg ára 5 korona
 Kapható:
 „Apostol-gyógyszertárban”
 Bpest, Múzeum-körút 63. sz.

Alapított 1843!
VASAROLJUNK
 eszközök, arany, ezüst, kínai ezüst evészközüket és dísz tárgyakat és valói svájci zseb és fali órákat
szenzációs
olcsó árak mellett
a 60 éve fennálló s jó hírnévnek örvendő
STEINBERGER MANTÓ
 aranyműves utódánál
PÁPA, Fő-utca 13. szám.
 A Benczések templomával szemben.
E szakba vágó javítások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Egyszeri átsimítás

Schicht-szappan!
 (Szarvas vagy kulcsszappan)
 pótol
 átsimítást közönséges szappannal.
Schicht-szappan a legjobb és a használatban a legolcsóbb!